

INSTITUTT FOR KJEMI

Faglig kontakt under eksamen:

Institutt for kjemi, Realfagbygget

Professor : Vassilia Partali 73 52 55 38

906 48 710 (mobil)

EKSAMEN I EMNE KJ 1020

Mandag 6 desember 2010

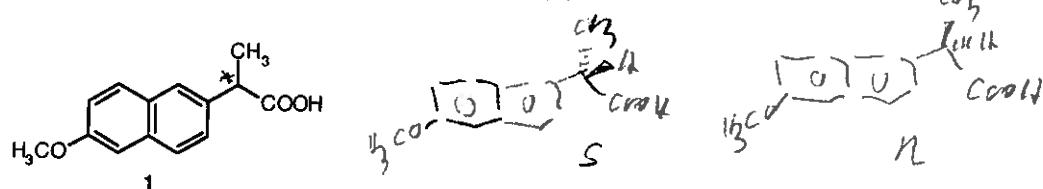
Tid: 9.00-14.00

Hjelpe medier: molekyl-byggesett

Sensuren faller 27 desember 2010

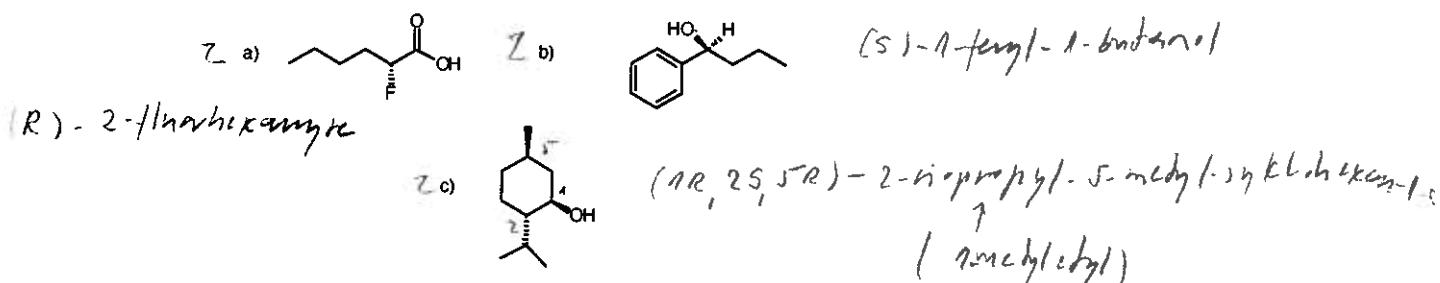
1.6 OPPGAVE 1

- 1) A) Naproxen (1) er et betennelses-hemmende middel.

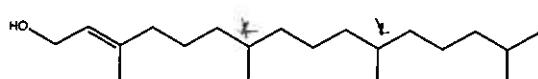
Hvor mange stereosentre og hvor mange stereoisomere finnes det? Tegn disse og vis deres absolutte stereokjemi (R og S)

2) B) Gi IUPAC navn inklusive stereokjemi (R eller S) for forbindelsene nedenfor:

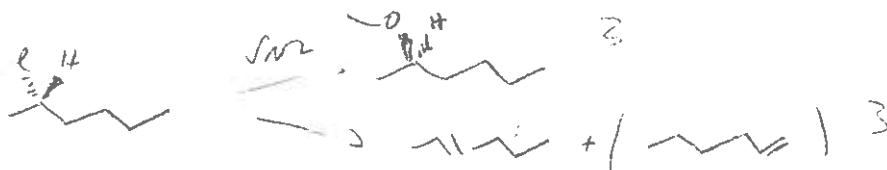
3) C) Tegn stol konformasjon av cis- og trans- 1-isopropyl-2-metylsykloheksan. Hvilken av de 2 konformasjoner er mest stabil og hvorfor?

4) D) Fytol er en dekomponeringsprodukt av klorofyll. Hvor mange stereosentre har fytol? Indiker disse med en stjerne.

2. OPPGAVE 2

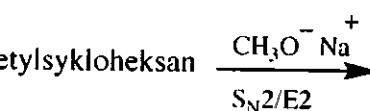
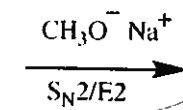
- 1) A) Skriv produktene som dannes fra substitusjons- og eliminasjonsreaksjoner for forbindelsene nedenfor. Vis konfigurasjonene for produktene sammen med detaljerte mekanismer. For trans-1-klor-2-metylsykloheksan bruk stol konformasjon for å vise reaksjonsmekanismen.

Oppgave 2 fortsetter

side 2 av 5

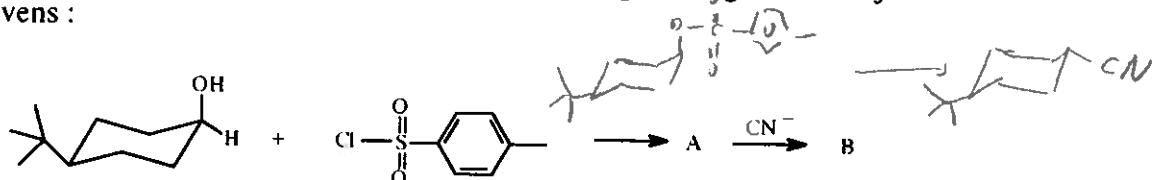
5 a) (S)-2-klorheksan

6 b) *trans*-1-klor-2-metylsykloheksan

7 B) Vis strukturene og stereokjemi til forbindelsene A og B i følgende reaksjonssekvens :

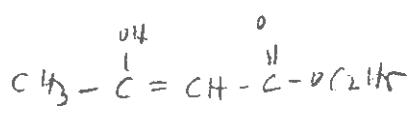
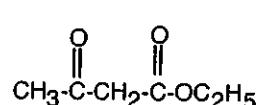

3 C) Skriv reaksjonsmekanismen og produkter som dannes når 2-metylpropen, propen og eten reagerer med HI under samme reaksjonsbetingelser. Forklar hvorfor 2-metylpropen reagerer fortare enn propen og propen fortare enn eten.

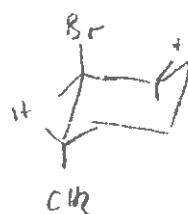
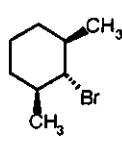

34 OPPGAVE 3

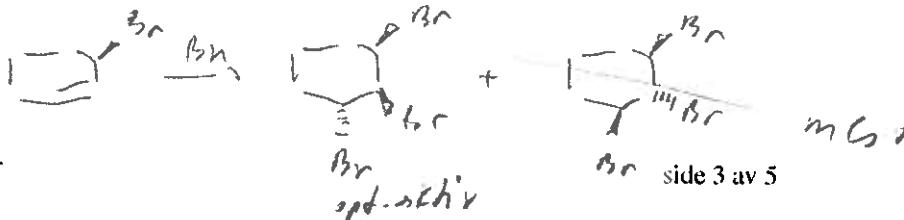
4 A) Vandig løsning av etylacetacetat (1) er fargeløs. Ved tilsetning av FeCl_3 (indikator for enoler, fenoler) blir løsningen fiolett. Skriv strukturen som gir fiolett farge. Hva kaller man denne typen likevekt?

5 B) Når 1 blir behandlet med CH_3ONa blir ingen eliminasjonsreaksjon observert. Tegn stol konformasjon av 1 og forklar hvorfor det ikke blir eliminasjonsreaksjon.

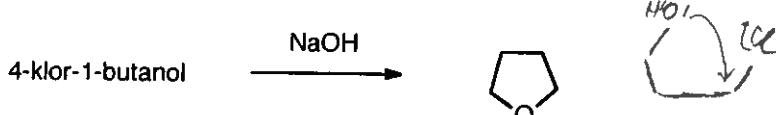

Ingen H-atom til Br

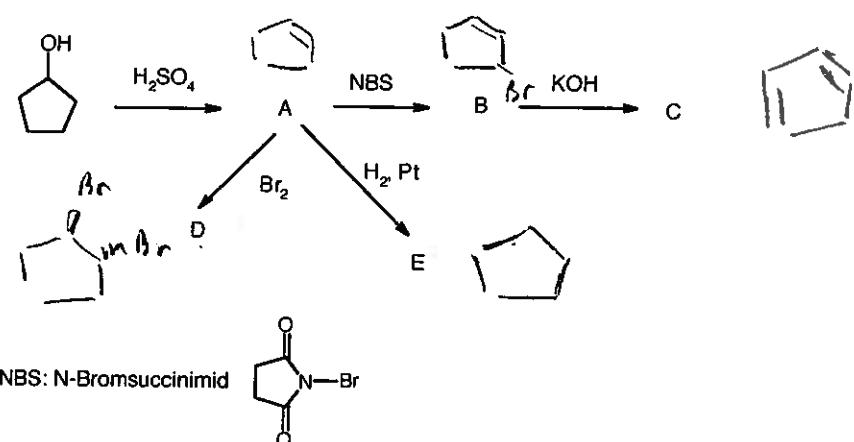

- 10 C) Når (R)-3-brom sykloheksen reagerer med Br₂ i CCl₄ dannes 2 produkter A og B. En av dem er optisk aktiv mens den andre er optisk inaktiv.
- Skriv strukturformel for (R)-3-bromsykloheksen
 - Skriv strukturformel for A og B.

- 11 D) Skriv en mekanismen som forklarer dannelsen av tetrahydrofuran (1) fra 4-klor-1-butanol og vandig NaOH

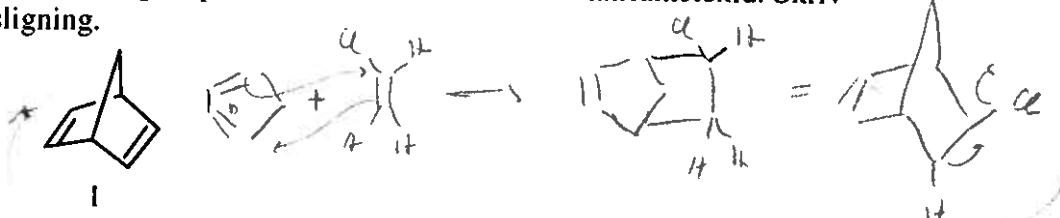

- 10 E) Angi strukturer (ikke reaksjonsmekanismer) i følgende reaksjoner:

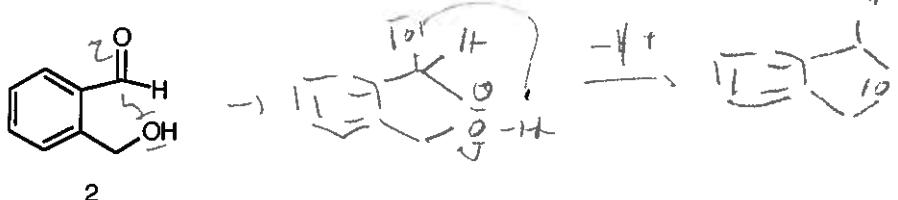
OPPGAVE 4

- 4 A) Norbornadien (1) er utgangstoff i syntesen av et insekticid som heter aldrin. Norbornadien kan syntetiseres fra syklopentadien og kloreten (vinylklorid) og videre behandling av produktet med en base f. eks. natriumetoxid. Skriv reaksjonsligning.

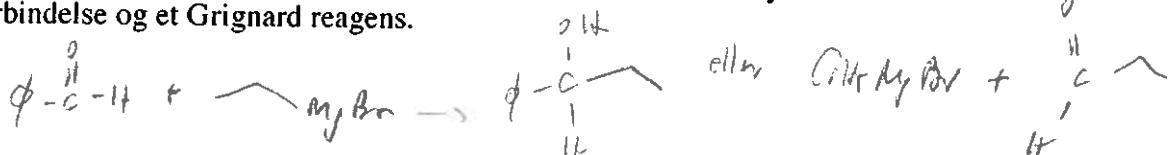

- 3 B) De fleste hydrokarboner har en pKa > 45 mens syklopentadien har en pKa=16. Gi en kort begrunnelse.

- 4 C) Forbindelse 2 danner spontant et syklistisk hemiacetal. Skriv reaksjonsmekanismen.

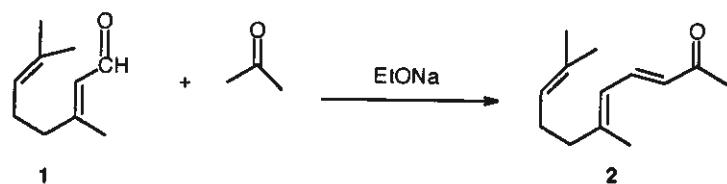

- 4 D) Skriv en syntesemetode for 1-fenyl-1-propanol ut fra en karbonylforbindelse og et Grignard reagens.

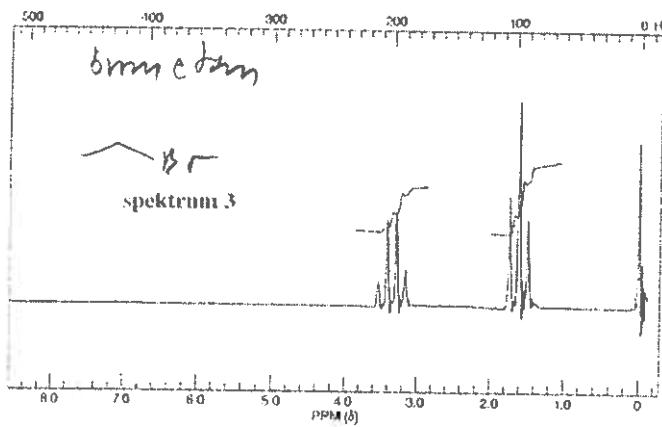
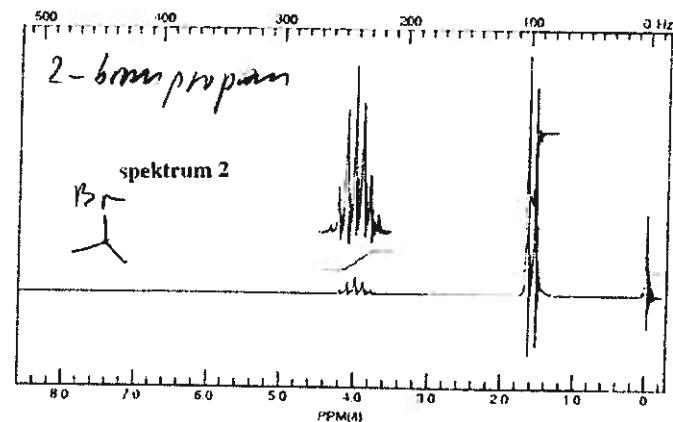
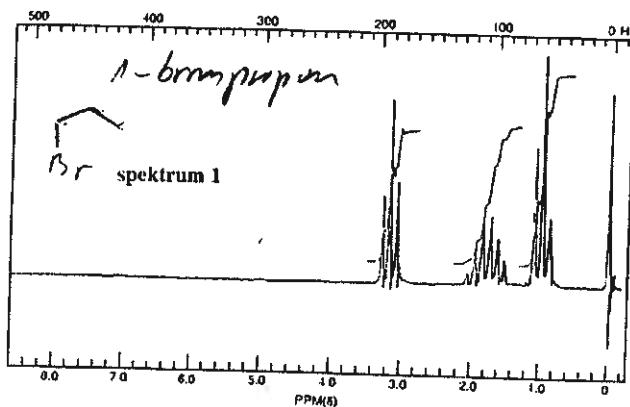

13 OPPGAVE 5

- 6 A) Et viktig trinn i syntese av Vitamin A er en "crossed" aldol kondensasjon (Claisen-Schmidt reaksjon) mellom geranal (1) og aceton. Produktet som dannes er pseudoionon (2). Skriv den detaljerte reaksjonsmekanismen som fører til dannelsen av 2.

- 3 B) Finn hvilke $^1\text{H-NMR}$ spektra som tilsvarer følgende forbindelser: brometan, 2-brompropan og 1-brompropan.

C) Skriv strukturer av hovedprodukter for følgende reaksjoner:

